

FOLKETINGET

EU-nyt

NYHEDSBREV | 2021-2022 | 21. SEPTEMBER 2022

Kommissionen øger presset på Ungarn, men lægger op til løsning

Kommissionen har søndag fremsat forslag til Rådet om at suspendere samhørighedsstøtte til Ungarn for 7,5 mia. euro på grund af brud på retsstatsprincippet og deraf følgende risiko for forvaltningen af EU's budget.

Retsstatsmekanismen tages i brug

Kommissionen har for første gang anvendt den nye såkaldte retsstatsmekanisme, der forbinder udbetalinger fra EU-budgettet med overholdelse af retsstatsprincippet. Kommissionen foreslår, at 65 pct. af tilskudsmidlerne til Ungarn under tre samhørighedsprogrammer suspenderes. Det svarer til 7,5 mia. euro eller ca. 56 mia. kroner. De tre samhørighedsprogrammer finansieres af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling ([ERDF](#)), Samhørighedsfonden ([CF](#)), Fonden for Retfærdig Omstilling ([JTF](#)) og Den Europæiske Socialfond Plus ([ESF+](#)).

Kommissionen indledte formelt proceduren, der i sidste ende kan føre til suspension af EU-tilskudsmidler, den 27. april 2022 med en notifikation til Ungarn om mulige brud på retsstatsprincippet, der kan udgøre en risiko for EU-budgettet. Kommissionen påpeger bl.a. følgende forhold:

- Systematiske uregelmæssigheder, mangler og svagheder i de offentlige udbud.
 - Utilstrækkeligheder i håndteringen af interessekonflikter og bekymringer om offentlige fonde, der udfører offentlige opgaver.
 - Svagheder i effektiviteten af undersøgelser og retsforfølgelse i sager der omhandler EU-midler.
 - Mangler i regelsættet for antikorrupition.
-

Hvornår kan retsstatsmekanismen anvendes?

Retsstatsmekanismen kan anvendes, hvis der er tale om brud på retsstatsprincippet i et medlemsland der påvirker eller har risiko for at påvirke forvaltningen af EU-budgettet eller beskyttelsen af EU's finansielle interesser på en tilstrækkelig direkte måde.

Kommissionens forslag

Forslaget om suspension af EU-budgetmidler til Ungarn udgøres af Kommissionens forslag til Rådets gennemførelsesafgørelse om tiltag til beskyttelse af EU-budgettet mod brud på retsstatsprincippet i Ungarn. Bilaget indeholder en oversigt over de tiltag, som Ungarn har tilkendegivet at ville gennemføre.

- ↳ [KOM \(2022\) 485: Kommissionens forslag til Rådets gennemførelsesafgørelse](#)
- ↳ [Pressemeddelelse fra Kommissionen](#)
- ↳ [Udtalelse fra budgetkommissær Hahn](#)

Ungarns reaktion

Ungarn har over sommeren annonceret 17 tiltag, som skal imødekomme Kommissionen konstatering af brud på retsstatsprincippet med betydning for EU-budgettet. Ungarn har bl.a. forpligtet sig til at gennemføre følgende:

- En ny og uafhængig såkaldt integritetsmyndighed med udstrakte beføjelser til at styrke forebyggelse, afsløring og korrektion af svindel, interessekonflikter og korrupsion og andre ulovligheder og uregelmæssigheder i forbindelse med implementeringen af EU-tilskudsmidler.
- En antikorrupsionstaskforce med inddragelse af specialiserede NGO'er.
- Ændring af straffeloven der muliggør en domstolsprøvning af anklagemyndighedens afgørelser.
- Systematisk brug af Kommissionens datamining og risikovurderings værktøj, Arachne, der gør det muligt at se, hvem der modtager EU-støtte.
- Ændring af loven om offentlige udbud, der præciserer reglerne for offentlige fonde. Ændring af systemet for angivelse af økonomiske interesser for højtstående offentlige embeder (ministre, statssekretærer, medlemmer af parlamentet mv.).

De samlede tiltag er gengivet i bilaget til Kommissionens forslag ([KOM \(2022\) 485](#)). Hovedparten af de annoncerede tiltag skal være gennemført senest den 19. november 2022. Det gælder bl.a. for integritetsmyndigheden, der skal have påbegyndt dens virke den 19. november. Kommissionen vil derfor vurdere situationen igen den 19. november 2022.

EU-budgettet og Ungarn

Kommissionen foreslår som nævnt at suspendere 7,5 mia. euro i forbindelse med tre programmer under samhørighedsstøtten. Ungarn står til samlet at modtage 22,5 mia. euro i samhørighedsstøtte i indeværende budgetrammeperiode (MFF) fra 2021-2027. Hertil kommer ca. 12 mia. euro på landbrugsområdet. De samlede 34,5 mia. euro fra EU-budgettet, som er tiltænkt Ungarn, omfatter ikke de midler, som Ungarn kan modtage fra genopretningsfonden.

Genopretningsmidler

I tillæg til den foreslåede suspension af EU-midler er Ungarn også afskåret fra adgang til landets andel af de omfattende genopretningsmidler, som blev forhandlet på plads i forbindelse med covid-19-krisen. Ungarn står til at modtage 5,8 mia. euro, men det forudsætter Kommissionens og Rådets godkendelse af Ungarns genopretningsplan, der indeholder mål og milepæle for anvendelsen af midlerne.

De 2 sager er ikke formelt forbundne, men omhandler begge Ungarns håndtering af retsstatsprincippet. Den ungarske genopretningsplan blev indleveret til Kommissionen den 12. maj 2021, men er den eneste af EU-landenes genopretningsplaner, der endnu ikke er godkendt af Kommissionen.

Det følger af den såkaldte genopretningsfacilitet, der fordeler genopretningsmidlerne til medlemslandene, at hvis ikke Ungarns genopretningsplan godkendes af Rådet i år, så mister Ungarn 70 pct. af de tildelte midler.

Den videre proces og mulige løsning

Rådet har som udgangspunkt 1 måned til at vedtage Kommissionens forslag til suspension af EU-budgetmidler til Ungarn. Fristen kan dog undtagelsesvis forlænges med op til 2 måneder. Kommissionen har dog lagt op til, at Rådet ikke tager stilling før efter den 19. november 2022, så Ungarn får mulighed for at gennemføre de annoncerede tiltag. Ifølge mediet [Agence Europe](#) vil EU's økonomi- og finansministre senest tage stilling til forslaget i december, hvor der er rådsmøde den 6. december.

Forslaget skal vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Polen, der også kritiseres for manglende overholdelse af retsstatsprincippet, har allerede tilkendegivet, at de ikke kan støtte forslaget.

Budgetkommissær, Johannes Hahn, siger i en udtalelse, at Ungarns planlagte tiltag i teorien er tilstrækkelige til at afhjælpe de mangler Kommissionen har påpeget i notifikationen. Det forudsætter dog, at de er korrekt specificeret i de relevante love og regler og implementeret tilsvarende. I sidste ende skal tiltagene sætte en stopper for de identificerede risici for EU-budgettet og EU's finansielle interesser siger Hahn. Kommissionen vil vurdere situation igen den 19. november 2022.

Procedure for tilbageholdelse af EU-tilskudsmidler (artikel 6 i forordning 2020/2092)

Proceduren fra Kommissionen konstaterer, at der er brud på retsstatsprincippet med betydning for forvaltningen af EU-budgettet i et medlemsland til vedtagelse af suspension af EU-budgetmidler til det pågældende medlemsland kan tage mellem 5 og 9 måneder.

Forløbet er følgende (forløbet i sagen med Ungarn er skrevet med **fed**)

1) Kommissionen sender en skriftlig meddelelse til det berørte medlemsland om konstatering af muligt brud på retsstatsprincippet med betydning for EU-budgettet
(27. april 2022)

→ Kommissionen sætter en frist for svar på mellem 1 og 3 måneder

2) Det berørte medlemsland forelægger de nødvendige oplysninger og kan fremsætte bemærkninger til Kommissionens konstatering med eventuelle afhjælpende tiltag
(27. juni 2022)

→ 1 måned

3) Kommissionen orienterer medlemslandet om, at den agter at fremsætte forslag
(20. juli 2022)

→ 1 måned

4) Medlemslandet kan komme med bemærkninger om de planlagte tiltag
(22. august 2022)

→ 1 måned

5) Kommissionen fremsætter forslag til Rådet
(18. september 2022)

→ 1 måned (hovedregel) – 3 måneder (undtagelsestilfælde)

6) Rådet vedtager Kommissionens forslag.

Det følger af den indledende bemærkning nr. 26 til forordningen om retsstatsmekanismen ([forordning 2020/2092](#)), at det berørte medlemsland undtagelsesvis kan bringe sagen op i Det Europæiske Råd, hvor EU's stats- og regeringschefer så skal drøfte sagen. Mens sagen behandles i Det Europæiske Råd kan der ikke træffes beslutning om foranstaltninger mod medlemslandet. Drøftelserne bør dog som regel ikke vare mere end tre måneder fra Kommissionens forslag til Rådet om foranstaltninger mod landet.

Baggrund

EU vedtog i forbindelse med forhandlingerne i EU om budgetrammen for 2021-2027 (MFF) og genopretningsfonden den såkaldte retsstatsmekanisme, der for første gang gør det muligt, at suspendere EU-tilskudsmidler til et medlemsland, hvis det kan påvises, at tilsidesættelse af retsstatsprincippet i et medlemsland påvirker den ansvarlige økonomiske forvaltning af EU's budget eller beskyttelse af EU's finansielle interesser på en tilstrækkelig direkte måde. Retsstatsmekanismen kan ikke anvendes ved andre typer af brud på retsstatsprincippet, der ikke har betydning for EU-budgettet eller EU's finansielle interesser.

Retsstatsmekanismen har formelt været gældende fra den 1. januar 2021. Polen og Ungarn anlagde dog sag ved EU-Domstolen med krav om annullation af mekanismen. Kommissionen har afventet udfaldet af sagen, hvor afklaringen kom den 16. februar 2022 med afvisning af Polen og Ungarns søgsmål (sag [C-156/21](#) og [C-157/21](#)).

Retsstatsmekanismen

Konkret udgøres retsstatsmekanismen af forordning 2020/2092 fra den 16. december 2020 om en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af EU's budget. Forordningen er efterfølgende blevet suppleret af Kommissionens retningslinjer for anvendelsen af retsstatsmekanismen.

↳ [Forordning 2020/2092 om en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af Unionens budget](#)

↳ [Kommissionens retningslinjer for anvendelse af retsstatsmekanismen](#)

Produceret og skrevet af:
Martin Jørgensen, EU-konsulent, 3622